

1 Aineen tai valmisteen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

· Tuotetiedot

- **Kauppanimike: LITOKROM STARLIKE (comp. B)**
· **Aineen / valmisteen käyttö** Two part epoxy mortar

· Valmistaja/toimittaja:

LITOKOL S.r.l.
Via G.Falcone, 13/1
42048 Rubiera (RE) - Italia
Tel. +39 0522 626391 - Fax. +39 0522 620150

· Tietoja antaa:

LITOKOL S.r.l. - Tel. +39 0522 626391
e-mail: laboratorio@litokol.it

- **Hätä-tiedonanto:** Centro Antiveleni - Ospedale Niguarda Milano - Tel. +39 02 66101029

2 Vaaran yksilöinti

· Vaaraselostus:

C Syövyttävä

· Erikoiseloste ihmisiä ja ympäristöä koskevista vaaroista:

Tuote on Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisen merkintävelvollisuuden alainen direktiivin "Yleinen luokitusdirektiivi EU:n valmisteille" viimeksi korjatun version mukaisesti.

R 21/22 Terveydelle haitallista joutuessaan iholle ja nieltynä.

R 34 Syövyttävää.

R 43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

R 62 Voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä.

R 52/53 Haitallista vesielöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

Sisältää epoksihartseja. Lue valmistajan antamat ohjeet.

· Luokitusjärjestelmä:

Luokitus vastaa voimassaolevaa EU-listaa, sitä on kuitenkin täydennetty ammattikirjallisuudesta ja yrityksiltä saaduilla tiedoilla.

3 Koostumus ja tiedot aineosista

· Kemialliset ominaisuudet

- **Selostus:** Seuraavista aineista koostuva seos, jossa vaarattomia lisäaineita.

· Sisältää vaarallisia aineita:

CAS: 100-51-6 EINECS: 202-859-9	Bentsyylialkoholi Xn; R 20/22	10-25%
CAS: 111-40-0 EINECS: 203-865-4	Dietyleenitriamiini C, Xn; R 21/22-34-43	10-25%
CAS: 2855-13-2 EINECS: 220-666-8	3-aminometyyli-3,5,5-trimetyylisykloheksyyliamiini C, Xn; R 21/22-34-43-52/53	10-25%
CAS: 112-24-3 EINECS: 203-950-6	3,6-Diatsaoktaanietyleenidiamiini C, Xn; R 21-34-43-52/53	2,5-10%
CAS: 80-05-7 EINECS: 201-245-8	bisfenoli A Repr. Cat. 3; Xn, Xi; R 37-41-43-62-52	2,5-10%
CAS: 25068-38-6 NLP: 500-033-5	bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, epoksihartsi (keskimääräinen molekyylipaino = 700) Xi, N; R 36/38-43-51/53	2,5-10%

- **Lisätietoja:** Annettujen turvaohjeiden sanamuoto kappaleesta 16.

4 Ensiaputoimenpiteet

· Yleisohjeet:

Aineen saastuttamat vaatekappaleet on riisuttava välittömästi.

Myrkytysoireet voivat ilmaantua vasta useiden tuntien kuluttua. Tästä syystä henkilöt on pidettävä lääkärin tarkkailun alaisena ainakin 48 tuntia onnettomuuden jälkeen.

· Hengitettävä:

Huolehdyttävä riittävästä raittiin ilman saannista; käännyttävä varmuuden vuoksi lääkärin puoleen.

Tajuton pidettävä ja kuljetettava kyljellään.

· Ihokosketuksessa:

Kysyttävä heti lääkärin neuvoo.

Pestävä heti vedellä ja saippualla ja huuhdottava hyvin.

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 21.09.2009

Rev. n. 3

Tarkistus: 13.06.2008

Kaupanimike: LITROCHROM STARLIKE (comp. B)

(jatkuu sivulla 1)

- **Aineen päästyä silmiin:**
Silmä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minutteja ja käännytään lääkärin puoleen.
- **Nieltyä:** Ei pakoteta oksentamaan, saatettava heti lääkärin hoitoon.

5 Palontorjuntatoimenpiteet

- **Sopivat sammutusaineet:**
CO₂, kuivakemikaalisammutin tai vesisuihku. Suuremmat palot torjutaan vesisuihulla tai alkoholeja kestäväällä vaahdolla.
- **Erikoinen suojavarustus:** Räjähdyssuojavarustus ei saa hengittää.

6 Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

- **Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet:** Käytettävä suojavarustusta. Suojautumattomat henkilöt pidettävä loitolla.
- **Ympäristönsuojatoimenpiteet:**
Estettävä pääsy viemäriin tai vesistöihin.
Jos ainetta on päässyt viemäriin tai vesistöön, ilmoitettava asianomaiselle virastolle.
Estettävä pääsy viemäriin/pintavesiin/pohjaveteen.
- **Puhdistus-/talteenotto menetelmä:**
Imettävä nestettä sitovalla aineella (hiekkä, piimaa, hapon sidosaine, yleisidosaine, sahajauho).
Käytettävä neutralointiaineita.
Saastunut aine on jätteenä hävitettävä kohdan 13 mukaisesti.
Huolehdittava riittävästä tuuleuksesta.

7 Käsittely ja varastointi

- **Käsittely:**
 - **Turvallisen käsittelyn ohjeet:**
Huolehdittava hyvästä tuuleuksesta/imusta työpaikalla.
Vältettävä aerosolin muodostusta.
Säiliöt avattava ja käsiteltävä varovasti.
 - **Palo- ja räjähdysuojaohejeet:** Erikoistoimenpiteitä ei tarvita.
- **Varastointi:**
 - **Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset:**
Saadaan säilyttää ainoastaan alkuperäisastioissa.
Ei erikoisvaatimuksia.
 - **Yhteisvarastointiohjeet:** Ei tarvita.
 - **Lisätietoja varastointiehtoihin:** Astiat on pidettävä tiiviisti suljettuina.

8 Altistumisen ehkäiseminen ja henkilön suojaimet

- **Lisäohjeita teknisten laitteiden varustukseen:** Ei muita tietoja, ks. kohta 7.

- **Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:**

100-51-6 Bentsyylialkoholi	
WEEL (USA)	44 mg/m ³ , 10 ppm
111-40-0 Dietyleenitriamiini	
HTP (SF)	Lyhytaikaisarvo: 13 mg/m ³ , 3 ppm Pitkäaikaisarvo: 4,3 mg/m ³ , 1 ppm iho
REL (USA)	4 mg/m ³ , 1 ppm Skin
TLV (USA)	4,2 mg/m ³ , 1 ppm Skin
112-24-3 3,6-Diatsaoktaanietyleenidiamiini	
WEEL (USA)	6 mg/m ³ , 1 ppm Skin

- **Lisäohjeet:** Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteloihin.
- **Henkilökohtainen suojavarustus:**
 - **Yleiset suoja- ja hygienia-toimenpiteet:**
Noudatettava kemikaalien käsittelyn tavanomaisia varotoimenpiteitä.
Pidettävä loitolla tupakkatuotteista.
Pidettävä loitolla elintarvikkeista, juomista ja rehuista.
Likaantuneet, aineen saastuttamat vaatekappaleet on riisuttava välittömästi.

(jatkuu sivulla 3)

Käyttöturvallisuustiedote 1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 21.09.2009

Rev. n. 3

Tarkistus: 13.06.2008

Kaupanimike: LITROCHROM STARLIKE (comp. B)

(jatkuu sivulla 2)

Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.
Pölyä/savua/sumua ei saa hengittää.
Vältettävä ihokosketusta ja kosketusta silmiin.

· **Hengityssuoja:**

Lyhytaikaisessa tai vähäisessä altistuksessa hengityssuojasuodin; intensiivisessä tai pitempiaikaisessa rasituksessa ulkoilmasta riippumaton hengityssuojain.

Suodin A/P2

· **Käsisuojus:**

Suojakäsineet

Käsinemateriaalin tulee olla tuotetta/ainetta/valmistetta kestävä ja läpäisemätöntä.
Puuttuvien testien vuoksi suositusta soveltuvasta suojakäsinemateriaalista tuotteelle/ valmisteelle / kemikaalisekoitteelle ei voida antaa.

Suojakäsinemateriaalin valinnassa on otettava huomioon läpäisyajat, läpäisevyyskerroin ja kuluminen.

· **Silmäsuojus:**

Tiiviit suojalasit

· **Kehosuojus:** Kevyt suojavaatetus

9 Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

· Yleiset ohjeet	
· Muoto:	Nestemäinen
· Väri:	Kellertävä
· Haju:	Amiinimainen
· Tilanmuutos	
· Sulamispiste/sulamisaalue:	Ei määrätty.
· Kiehumispiste/kiehumisaalue:	205°C
· Leimahduspiste:	97°C
· Syttymislämpötila:	325°C
· Itsesyttyvyys:	Tuote ei ole itsestään syttyvä.
· Räjähdysvaara:	Tuote ei ole räjähdysvaarallinen.
· Räjähdysrajat:	
· Alempi:	1,0 Vol %
· Ylempi:	13,0 Vol %
· Höyrypaine 20°C lämpötilassa:	0,5 hPa
· Tiheys:	Ei määrätty.
· Liukenevuus/sekoittuvuus	
· veteen:	Ei sekoittuva tai vain osittain sekoittuva.

10 Stabiilisuus ja reaktiivisuus

- **Terminen hajoavuus / vältettävät olosuhteet:** Ei hajaantumista määräystenmukaisessa käytössä.
- **Vältettävät aineet:** Acids and oxidants.
- **Vaaralliset reaktiot** Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.
- **Vaaralliset hajoamistuotteet:** Tiedossa ei ole vaarallisia hajoamistuotteita.

(jatkuu sivulla 4)

— SF —

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 21.09.2009

Rev. n. 3

Tarkistus: 13.06.2008

Kauppanimike: LITROCHROM STARLIKE (comp. B)

(jatkuu sivulla 3)

11 Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

- **Akuutti myrkyllisyys:**

· Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:		
100-51-6 Bentsyylialkoholi		
Oraali	LD50	1230 mg/kg (rat)
Dermaali	LD50	2000 mg/kg (rabbit)
111-40-0 Dietyleenitriamiini		
Oraali	LD50	1080 mg/kg (rat)
Dermaali	LD50	1090 mg/kg (rabbit)
112-24-3 3,6-Diatsaaktaanietyleenidiamiini		
Oraali	LD50	2500 mg/kg (rat)
Dermaali	LD50	805 mg/kg (rabbit)
80-05-7 bisfenoli A		
Oraali	LD50	3250 mg/kg (rat)
Dermaali	LD50	3000 mg/kg (rabbit)

- **Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:**

- **iholla:** Syövyttävä vaikutus ihoon ja limakalvoihin.

- **silmiin:** Voimakas syövyttävä vaikutus.

- **Altistuminen:** Ihokosketus voi aiheuttaa altistumisen.

- **Toksikologisia lisätietoja:**

Tuote voi aiheuttaa EY:n yleisten luokitusdirektiivien mukaisesti valmisteissa seuraavat vaarat:

Haitallinen

Syövyttävä

Ärsyttävä

Aineen nieleminen syövyttää voimakkaasti suuta ja nielua; lisäksi se voi haavoittaa ruokatorvea ja vatsaa.

- **Herkistyminen** Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

12 Tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

- **Ekotoksiset vaikutukset:**

- **Huomautus:** Haitallinen kaloille

- **Yleisohjeita:**

Ei saa päästää ohentamatta tai neutraloimatta viemäriin eikä vedenottoaltaaseen.

haitallinen vesieliöille

Vesistövaarallisuusluokka 2 (Oma luokitus): vesistöä vaarantava

Estetään pääsy pohjaveteen, vesistöihin, viemäristöön.

Juomavesi vaaraantuu jo pienten määrien päästessä maaperään.

13 Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

- **Tuote:**

- **Suositus:**

Hävittävä virallisten määräysten mukaisesti.

Ei voida hävittää yhdessä talousjätteiden kanssa. Ei saa päästää viemäristöön.

- **Puhdistamattomat pakkaukset:**

- **Suositus:** Hävittävä virallisten määräysten mukaisesti.

14 Kuljetustiedot

- **Maakuljetus ARD/RID ja VVVS/GGVE (rajanylitys/kotimaa):**

- **ARD/RID-GGVS/E luokka:** 8 Syövyttävät aineet

- **Kemler-luku:** 80

- **UN-numero:** 2735

- **Pakkausryhmä:** III

(jatkuu sivulla 5)

SF

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 21.09.2009

Rev. n. 3

Tarkistus: 13.06.2008

Kauppanimike: LITROCHROM STARLIKE (comp. B)

(jatkuu sivulla 4)

· Lipuke:	8
· Tavaranimike:	2735 AMIINIT, NESTEMÄISET, SYÖVYTTÄVÄT, N.O.S. (DIETYLEENITRIAMIINI, TRIETYLEENITETRAMIINI)
· Merikuljetus IMDG/GGVSee:	
	
· IMDG/GGVSee-luokka:	8
· UN-numero:	2735
· Label	8
· Pakkausryhmä:	III
· EMS-numero:	F-A,S-B
· Marine pollutant:	Ei
· Oikea tekninen nimi:	AMINES, LIQUID, CORROSIVE, N.O.S. (DIETHYLENETRIAMINE, TRIETHYLENETETRAMINE)
· Ilmakuljetus ICAO-TI ja IATA-DGR:	
	
· ICAO/IATA-luokka:	8
· UN/ID-numero:	2735
· Label	8
· Pakkausryhmä:	III
· Oikea tekninen nimi:	AMINES, LIQUID, CORROSIVE, N.O.S. (DIETHYLENETRIAMINE, TRIETHYLENETETRAMINE)

15 Lainsäädäntöä koskevat tiedot

· **EU-direktiivien mukainen merkintä:**

Tuote on luokiteltu ja merkitty EY-direktiivien/GesStoffV-määräysten mukaisesti.

The data and the informations reported in the present Material Safety Data Sheet are consistent to the Directives 1967/548/EEC, 1999/45/EC, 76/769/EEC, to the Regulation 1907/2006/EC and to what prescribed by the in force regulation in matter of classification, packaging and labelling of dangerous substances and preparations. Anyway, it's recommended to the user the need to verify and to comply with the specific national and local laws in matter of hazardous activities and of environmental protection (e.g.: gassy, liquid and solid emissions), that aren't in the object of this document.

· **Tuotteen tunnuskirjain ja vaaramerkintä:**

C Syövyttävä

· **Vaaran määräävät komponentit etiketeissä:**

Dietyleenitriamiini

3-aminometyyli-3,5,5-trimetyylisykloheksyyliamiini

3,6-Diatsaoktaanietyleenidiamiini

bisfenoli A

bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, epoksihartsit (keskimääräinen molekyylipaino = 700)

· **R-säännökset:**

21/22 Terveydelle haitallista joutuessaan iholle ja nieltynä.

34 Syövyttävää.

43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

62 Voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä.

52/53 Haitallista vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

· **S-säännökset:**

1/2 Säilytettävä lukitussa tilassa ja lasten ulottumattomissa.

13 Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa.

26 Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.

29/56 Ei saa tyhjentää viemäriin; tämä aine ja sen pakkaus on toimitettava ongelmajätteen vastaanottoon.

(jatkuu sivulla 6)

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 21.09.2009

Rev. n. 3

Tarkistus: 13.06.2008

Kauppanimike: LITROCHROM STARLIKE (comp. B)

(jatkuu sivulla 5)

36/37/39 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, suojakäsineitä ja silmien-tai kasvonsuojainta.

45 Onnettomuuden sattuessa tai tunnettaessa pahoinvointia hakeuduttava heti lääkärin hoitoon (näytettävä tätä etikettiä, mikäli mahdollista).

· **Määrättyjen valmisteiden erikoismerkintä:**

Sisältää epoksihartseja. Lue valmistajan antamat ohjeet.

16 Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

· **Asiaankuuluvat R-lausekkeet**

20/22 Terveydelle haitallista hengitettynä ja nieltynä.

21 Terveydelle haitallista joutuessaan iholle.

21/22 Terveydelle haitallista joutuessaan iholle ja nieltynä.

34 Syövyttävää.

36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa.

37 Ärsyttää hengityselimiä.

41 Vakavan silmävaurion vaara.

43 Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.

51/53 Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

52 Haitallista vesieliöille.

52/53 Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

62 Voi mahdollisesti heikentää hedelmällisyyttä.

· **Yhteydenottohenkilö: LITOKOL S.r.l.**

SF